

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 19 października 2010 r.

Nr posiedzenia: 127

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jerzy Chróścikowski – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja na temat stanu wdrażania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywę 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.
  2. Informacja na temat sytuacji na rynku biokomponentów i biopaliw z uwzględnieniem surowców krajowych.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Małgorzata Adamczak, Przemysław Błaszczuk, Michał Boszko, Jerzy Chróścikowski, Ireneusz Niewiarowski, Lucjan Cichosz, Kazimierz Jaworski, Sławomir Kowalski, Zdzisław Pupa, Grażyna Sztark, Grzegorz Wojciechowski, Piotr Głowski, Eryk Smulewicz, Ryszard Knosala,
  - zaproszeni goście:
    - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
      - podsekretarz stanu Tadeusz Nalewajk,
      - zastępca dyrektora w Departamencie Rynków Rolnych Kazimierz Żmuda,
      - naczelnik Wydziału Energii Odnawialnych w Departamencie Rynków Rolnych Jarosław Wiśniewski,
    - Ministerstwo Gospodarki:
      - zastępca dyrektora Departamentu Energetyki Marek Kucharski,
      - główny specjalista w Departamencie Energetyki Mariusz Radziszewski,
    - Ministerstwo Finansów:
      - naczelnik Wydziału Składów Podatkowych i Procedury Zawieszania Akcyzy w Departamencie Podatku Akcyzowego i Ekologicznego Aldona Kamola,
    - Najwyższa Izba Kontroli:
      - doradca prawny w Departamencie Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego Robert Kaczmarczyk
    - branżowe i zawodowe związki rolnicze:
      - dyrektor generalny Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju Lech Kempczyński,
      - prezes Krajowej Rady Gorzelnictwa i Produkcji Biopaliw Leszek Jarosz,
      - prezes Związku Pracodawców–Dzierżawców i Właścicieli Rolnych Roman Wiatrowski,
      - dyrektor biura Krajowej Federacji Producentów Zbóż Joanna Leśniewska,
      - asystent w Unii Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego Karolina Figurska,

- prezes Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku Mariusz Olejnik,
- prezes Krajowej Rady Gorzelnictwa i Produkcji Biopaliw Leszek Jarosz,
- członek zarządu Krajowej Rady Gorzelnictwa i Produkcji Biopaliw Jarosław Michałowski,
- nauczyciel konsultant w Krajowym Centrum Edukacji Rolniczej w Brwinowie Marek Rudziński,
- wiceprezes zarządu Związku Gorzelni Polskich Roman Miłaszewski,
- członek zarządu Związku Gorzelni Polskich Piotr Gryta,
- prezes Krajowej Izby Biopaliw Zygmunt Gzyra,
- członek zarządu Krajowej Izby Biopaliw Tomasz Pańczyszyn,
- główny specjalista i ekspert do spraw odnawialnych źródeł energii w Instytucie Paliw i Energii Odnawialnej Magdalena Rogulska,
- prezes Polskiej Izby Biomasy Ryszard Gajewski,
- prezes Polskiej Izby Paliw Płynnych Halina Pupacz,
- prawnik Polskiej Izby Paliw Płynnych Maksymilian Graś,
- prezes Centralnego Laboratorium Naftowego Zakład Produkcyjno-Wdrożeniowy Stefan Ziarkowski,
- sekretarz zarządu głównego Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Rolnictwa Magdalena Borowiec,
- zastępca przewodniczącego Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa Solidarność Wiejska Tadeusz Kościuk,
- specjalista w Krajowej Radzie Izb Rolniczych Michał Cieślak.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1, 2 Zastępca dyrektora w Departamencie Energetyki w Ministerstwie Gospodarki Marek Kucharski przedstawił zagadnienia dotyczące realizacji wdrażania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE. Wyjaśnił, że w celu wdrożenia dokumentu należy uchwalić jeden kompleksowy akt prawny regulujący kwestie z zakresu odnawialnych źródeł energii. Aktualnie trwają prace nad przygotowaniem projektu ustawy energia ze źródeł odnawialnych, który zostanie przekazany do uzgodnień wewnątrzresortowych, a następnie zostanie poddany procedurze uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji społecznych. Projekt ustawy zostanie przekazany w IV kwartale 2010 r. pod obrady Rady Ministrów. Elementami niezbędnymi w nowej ustawie jest m.in. ustanowienie obowiązkowych krajowych celów oraz kursów pośrednich dla wzrostu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych do 2020 r. oraz określenie strategii rozwoju energetyki odnawialnej.

Zastępca dyrektora w Departamencie Rynków Rolnych w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Żmuda przedstawił informację dotyczącą sytuacji na rynku biokomponentów i biopaliw z uwzględnieniem surowców krajowych. Poinformował, że z danych kwartalnych przedstawionych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wynika, że w I półroczu 2010 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił wzrost ilości oleju napędowego wprowadzonego do obrotu o 5% oraz estrów o 56%. Jednocześnie w I półroczu 2010 r. zanotowano zmniejszenie ilości wprowadzonych do obrotu benzyn o 7% przy wzroście zużycia w nich bioetanolu o 7%. W I półroczu 2010 r. na rynek krajowy wprowadzono łącznie około 556 tys. ton biokomponentów, w tym 115 tys. ton bioetanolu i 441 tys. ton estrów. W porównaniu do analogicznego okresu 2009 r. nastąpił wzrost wykorzystania biokomponentów o 167 tys. ton. Udział produkcji krajowej bioetanolu w ilości wprowadzonej do obrotu w I półroczu 2010 r. zwiększył się w porównaniu do analogicznego okresu roku 2009 z 45% do 81%. W przypadku estrów odnotowano zmniejszenie udziału produkcji krajowej z 61% do 40%. Na sytuację krajowego rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych w następnych latach będą miały wpływ rozwiązania, jakie zostaną przyjęte w związku z implementacją przepisów omawianej Dyrektywy. Przygotowywany jest projekt ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, do którego ministerstwo rolnictwa zgłosiło szereg uwag. Resort wskazywał m.in. że rozwiązania w zakresie weryfikacji kryteriów zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do biopaliw, które wprowadza Dyrektywa 2009/28/WE, w szczególności dokumentacja potwierdzająca ich wypełnienie powinna być ograniczona do niezbędnego minimum uwzględniając wymagania UE w tym zakresie. Ministerstwo rolnictwa prezentuje pogląd, że takie same wymogi, jakie będą

obowiązywały krajowych producentów, powinny również dotyczyć biomasy i biokomponentów sprowadzanych z innych krajów członkowskich oraz krajów trzecich. Z uwagi na kończący się w dniu 30 kwietnia 2011 r. program wsparcia na rynku biokomponentów, nowe regulacje przesądzą czy po tym terminie będzie udzielane wsparcie w oparciu o dotychczasowe zasady, ewentualnie wprowadzone zostaną nowe zasady wsparcia rynku biokomponentów na podstawie wniosków wynikających z przygotowanej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 26.01.2010 r. „Kompleksowej informacji na temat realizacji Wieloletniego programu promocji biopaliw lub innych paliw odnawialnych na lata 2008-2014”.

W trakcie dyskusji wskazywano, że kryteria zrównoważonej produkcji biopaliw i biomasy mają bardzo istotne znaczenie w kontekście konsekwencji, jakie mogą być związane z ich wprowadzeniem. Dlatego niezbędne jest odpowiednie ich ustalenie, w tym okresie wymaganego dla biopaliw poziomu minimalnej redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Zwracano uwagę, że Unia Europejska podjęła decyzję o zaostrzeniu zasad certyfikowania biokomponentów wchodzących w skład paliw silnikowych. Ich produkcja nie powinna odbywać się z uszczerbkiem dla środowiska. Komisja Europejska jest zdania, że w ten sposób przyczyni się do redukcji gazów cieplarnianych oraz ochrony roślin rosnących w lasach i na bagnach.

Podkreślano, że szczegóły zmian zasad certyfikowania na polskim rynku określi dopiero nowa ustawa. Już dziś wiadomo, że zmiana ta spowoduje wzrost cen biokomponentów paliw. Zyskać na tym mogą producenci biokomponentów, stracić producenci paliw, w konsekwencji więcej za paliwa zapłaci też konsument. Opracowano wiele dobrowolnych krajowych systemów certyfikacji spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju dla biopaliw, zwłaszcza w sektorach rolnych, jednak występuje poważne ryzyko, że nie zostaną one wdrożone we wszystkich państwach członkowskich na czas - czyli do 5 grudnia 2010 r.

Podczas dyskusji podnoszono również, że Ministerstwo Finansów przygotowało zmiany w systemie ulg w podatku akcyzowym. Zdaniem przedstawiciela Ministerstwa Finansów, decyzje w tej sprawie już zapadły, a stosowane zapisy znajdują się w tzw. „ustawach okołobudżetowych”, które są już procedowane w Sejmie. Poinformowała, że trwają prace nad tworzeniem funduszu promocji biokomponentów i biopaliw ciekłych, który ma powstać w 2012 r. Środki pochodzące na fundusz będą środkami państwowymi. Zwracano również uwagę, że ministerstwa odpowiedzialne za tą gałąź produkcji powinny prowadzić akcje promocyjne i edukacyjne, których celem będzie przekonywanie administracji samorządowej i rolników do budowania biogazowni. Obecni na posiedzeniu przedstawiciele ministerstw poinformowali, że takie kampanie są przygotowywane.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich